

COLLEGEVOORSTEL

Onderwerp : Uitspreken commitment voor Blijfwijk en Leerkring; instemmen met plan en begroting Leerkring Wijk en Dorpgericht Werken

Zaak- & documentnr. : Z/24/128343/ADV/24/201674046 **Opsteller:** Sandra Hoogendoorn

Portefeuillehouder : M.A. Overduin **Afdeling** : Sociaal domein

Openbaarheid : Openbaar

Afstemming met : C.Peeters, afdeling financiën

Samenvatting

Afgelopen voorjaar heeft Duiven zich -op wens van het college- aangesloten bij de Leerkring Wijk- en Dorpgericht Werken. Deze leerkring is een programmalijn van de Regiodeal van de Regiodeal Groene Metropool Regio (GMR). Het heeft een looptijd van 3 jaar (tot april 2027) en kent een integrale aanpak in dorpen en wijken om te werken aan gezondheid, leefbaarheid en energietransitie. De GMR heeft voor het definitief indienen van de aanvraag nodig dat elke gemeente haar commitment uitspreekt om bij te dragen aan deze Programmalijn/Leerlijn (hierna te noemen Leerkring). In dit voorstel informeren we u over de Blijfwijk en vragen we u uw commitment uit te spreken aan deze programmalijn/Leerlijn, door in te stemmen met het projectplan (inclusief begroting).

De Blijfwijk bevindt zich in Duiven Zuid. Het is een beweging die werkt aan een wijk waar inwoners (jong en oud) in alle fasen van hun leven kunnen wonen, ongeacht hun zorgvraag. De Blijfwijk is een alliantie van maatschappelijke partners en inwoners. Het heeft een integrale lerende aanpak. Het is een proeftuin voor de Herijking Sociaal Domein. De Blijfwijk versnelt momenteel doordat meer partners zich willen aansluiten en omdat er subsidiekansen voor financiering van projecten zijn. Daarom informeren we u over deze beweging en vragen we commitment om in de gemeentelijke organisatie vernieuwende stappen te zetten. Dit past tevens in de visie te komen tot een herijking van het Sociaal Domein.

In de Leerkring Wijk- en Dorpgericht Werken leert een groep ambtenaren van elkaar over integrale aanpakken in dorpen en wijken. Ze werken aan de thema's gezondheid, leefbaarheid en energietransitie. Door deelname aan de Leerkring hopen we over betere tools te beschikken waarmee we bij kunnen dragen aan gezondheidswinst en verbeterde leefbaarheid. In dit voorstel vragen we uw commitment voor deelname aan Leerkring, door in te stemmen met het projectplan.

Beslispunten

1. Commitment uit te spreken om in de gemeentelijke organisatie vernieuwend te werken aan de doelen van de Blijfwijk (vanuit de Proeftuin Blijfwijk (als onderdeel van de Herijking Sociaal Domein))

2. Commitment uit te spreken voor deelname aan de Programmalijn 'Leerkring Wijk- en Dorpgericht werken'.
3. In te stemmen met bijbehorend programmaplan (incl. begroting) van de Leerkring (dekking uit subsidie Groene Metropool Regio - Regiodeal).

Aanleiding

De aanleiding om te werken aan de Blijfwijk en deel te nemen aan de Leerlijn (onderdeel van de Blijfwijk) zijn de volgende maatschappelijke ontwikkelingen:

- Aantal 65plussers stijgt
- Aantal potentiële mantelzorgers daalt
- Beschikbare plekken in verzorgingshuizen neemt af
- Personeelskrapte neemt toe
- Tekort aan geschikte woningen en woonvormen
- Druk op wijken neemt toe
- De beweging van intramuraal naar extramuraal

Toelichting op respectievelijk de Blijfwijk en de Leerlijn

Wat is de Blijfwijk

De Blijfwijk heeft als doel een wijk creëren waar inwoners (jong en oud) in alle fasen van hun leven kunnen wonen, ongeacht hun zorgvraag. De Blijfwijk is een integrale lerende aanpak dat wordt uitgevoerd door een alliantie van gemeente Duiven, maatschappelijke partners en inwoners. Een projectleider coördineert de alliantie. De alliantie wil anders samenwerken: op basis van gelijkwaardigheid. Ze bevorderen:

- gedragsverandering (meer naar elkaar omkijken),
- het doorbreken van 'hokjes' en
- dat inwoners uitgangspunt worden voor het handelen.

Dit is vernieuwend en vraagt om experimenteerruimte, vandaar de lerende aanpak.

De missie van de Blijfwijk sluit aan op de wens van uw college om naar elkaar om te zien (Strategie Sociaal Domein, om het sociaal domein te herijken en de samenleving te faciliteren om het zelf te doen (collegeakkoord 2024-2026). Het is daarmee de ideale proeftuin om te werken aan normaliseren (vanuit de bedoeling) en om toekomstbestendig beleid te maken. Zodat alle inwoners prettig, veilig en gezond kunnen wonen en leven.

Stand van zaken

Een kerngroep stuurt de alliantie aan. In de kerngroep zitten Liemerij, Vivare en gemeente Duiven. Proscop is ook actief in de kerngroep, via financiering van Menzis. Tot op heden financierde de drie kerngroep-partners samen de onafhankelijke coördinatie (4u p/w). Inwoners zijn betrokken via o.a. het opbouwwerk en de Wijkern. Met veel andere maatschappelijke partners werkt de Blijfwijk ook samen, maar zij nemen geen zitting in de kerngroep. De gemeente heeft behalve de coördinatie, geen budget gelabeld aan de Blijfwijk. De betrokken ambtenaren zetten zich in voor de Blijfwijk in reguliere uren. Er is geen communicatie- of werkbudget beschikbaar. Twee ambtenaren zijn aangesloten bij de regionale leerkring, om samen met vijf andere gemeentes te leren van het participatief werken in de wijk. De Blijfwijk krijgt steeds meer bekendheid in de regio en bij inwoners.

De volgende stap

De organisatie krijgt steeds meer vorm, tijd om met concrete activiteiten aan de slag te gaan. Op de agenda van de Blijfwijk staat onder andere: uitbreiden van de ontmoetings- en mogelijke zorgfunctie van de Wijkern en samen onderzoeken en experimenteren hoe maatwerk ingezet kan worden om langer thuis wonen mogelijk te maken.

Er zijn gesprekken met de Wijkern, Santé Partners, STMG en Woonzorg NL om aan te sluiten bij de alliantie Blijfwijk. Het kernteam wil zoveel mogelijk programma- en projectkosten dekken via incidentele subsidies. Dit team vraagt partners een jaarbijdrage voor de financiering van out of pocketkosten.

Met de uitbreiding van de alliantie met partners en het aanvragen van (project)subsidies komt de Blijfwijk in een versnelling. Dat vraagt van de gemeente een investering in uren, geld, veranderbereidheid en denkkraft. Waaronder het bestuurlijk commitment om in de gemeentelijke organisatie domeinoverstijgend te werken met als effect een herijking van het sociaal domein.

Wat is de Leerkring

In de Leerkring Wijk- en Dorpgericht Werken leren ambtenaren uit vijf gemeenten van elkaar over integrale aanpakken in dorpen en wijken. Ze werken aan de thema's gezondheid, leefbaarheid en energietransitie. Het resultaat in 2027 is een 'koffer' met bruikbare tools en meer deskundigheid dankzij ontvangen feedback en begeleiding.

Spectrum en de HAN (HAN University of Applied Sciences) begeleiden deze leerkring. Het is een programmalijn van de Regiodeal van de Groene Metropool Regio (GMR). Het heeft een looptijd van 3 jaar (tot april 2027). Vijf gemeenten, te weten Wijchen, Berg en Dal, Doesburg, Beuningen en Duiven werken hierin samen met ondersteuning van de HAN en Spectrum.

De Leerkring wordt gefinancierd met subsidie van de Groene Metropool Regio (GMR), vanuit de zogenaamde Regiodeal. De Provincie is de penvoerder en heeft uw officiële commitment voor deelname nodig om de subsidieaanvraag voor de Leerkring in te dienen bij de GMR.

Daarnaast is dit voorstel een logisch vervolg op de wens van het college begin 2024 om aan te sluiten bij de Leerkring. Sinds juni 2024 zijn twee ambtelijk medewerkers binnen het Sociaal Domein deelnemers van de Leerkring. Met dit voorstel volgt nu het verzoek tot officieel commitment aan de Blijfwijk.

Beoogd effect

Bij beslispunt 1

Door commitment uit te spreken om in de gemeentelijke organisatie vernieuwend te werken aan de doelen van de Blijfwijk (via de Proeftuin Blijfwijk) hopen we een wijk te creëren waar inwoners (jong en oud) in alle fasen van hun leven kunnen wonen, ongeacht hun zorgvraag. Door te *normaliseren* (gedragsverandering -meer naar elkaar omkijken-) en *toekomstbestendig beleid* te maken (samenwerken op basis van gelijkwaardigheid, hokjes doorbreken en inwoners zijn uitgangspunt voor beleid en handelen).

Bij beslispunt 2 en 3

Door commitment te geven op aansluiting van de Blijfwijk bij de Leerkring en in te stemmen met het programmaplan en -programmabegroting:

- hopen we bij te dragen aan verbeterde leefbaarheid en gezondheidswinst doordat we tools hebben leren kennen en gebruiken;
- ontvangt Duiven financiering van de Provincie voor de Blijfwijk.

Argumenten bij de beslispunten

1.1 De Blijfwijk is een concrete uitwerking van het collegeprogramma.

De Blijfwijk is gestoeld op hetzelfde uitgangspunt als opgenomen in het collegeprogramma 2024-2026; met vertrouwen naar de toekomst door verantwoordelijkheid te nemen, terug naar de bedoeling en om te zien naar elkaar. De Blijfwijk geeft gestalte aan twee van de vijf bestuurlijke hoofdthema's, zoals geformuleerd in het collegeprogramma; 'herijking van het

sociaal domein' en 'de samenleving faciliteren om het zelf te doen'. Daarom is de Blijfwijk een goede proeftuin voor de herijking SD.

1.2 De Blijfwijk werkt aan de visie-onderdelen van het Sociaal Domein te weten normaliseren en toekomstbestendig beleid maken.

2.1 In deze Leerkring leren we van elkaar en vergroten we onze kennis.

In de Leerkring willen we inzichten en ervaringen bundelen en toewerken naar een denkkader voor wijkaanpakken. We willen de opgedane kennis verankeren en zo vertalen dat er meer inzicht ontstaat bij welk type wijk en welk vraagstuk welke aanpak past en werkt. Als resultaat wordt onder andere een toolbox opgeleverd met methodes die ingezet kunnen worden om samen met inwoners, partners en aanverwante domeinen, integraal en participatief te werken.

3.1 We krijgen extra middelen tot onze beschikking om concreet aan de slag te gaan in De Blijfwijk

Door deel te nemen aan de Leerkring krijgen wij cofinanciering vanuit de Regiodeal van de Groene Metropool Regio. Met deze cofinanciering (€27.000 per jaar/ €81.868,-- voor 3 jaar) kunnen wij voor 2024, 2025, 2026 extra inzet organiseren voor en in de Blijfwijk.

Kanttekeningen

1.1 Experimenteren vraagt om tijd en acceptatie als 'iets niet lukt'. Bij experimenteren gaat het om leren van successen en teleurstellingen. 'Leren door te doen' vraagt om een wezenlijke ander manier van werken, vooral ontwerpgericht in plaats van resultaatgericht/handelen naar van te voren vastgestelde kpi's. Dat betekent voor bestuurders dat vertrouwen in proces vaker leidend moet zijn bij besluitvorming. Daar staat tegenover dat we bouwen aan een betaalbare structuur en samenleving waar Duivense inwoners ook in de (nabije) toekomst hulp en ondersteuning krijgen.

2.1 De samenwerking vereist continuïteit

Deelname aan de Leerkring vereist dat zowel politiek als uitvoering gecommitteerd zijn. Als één gemeente zich terugtrekt, heeft dit direct impact op de kwaliteit en continuïteit van de samenwerking. De kans dat een gemeente zich terugtrekt is klein, omdat alle gemeenten zich reeds gecommitteerd hebben.

3.1 De samenwerking in de regio kost ambtelijke inzet.

Het kost tijd en inzet om in de regio op dit onderwerp samen te werken. Twee ambtenaren worden onderdeel van de Leerkring voor 8 uur per week. Daar staat tegenover dat deelname zowel extra kennis als gedeeltelijke financiering van ambtelijke inzet oplevert.

Financiële paragraaf

De Leerkring gaat over de periode april 2024 tot april 2027. De provincie (Groene Metropool Regio - Regiodeal) financiert de Leerkring voor 50%. De provincie vraagt van de deelnemende gemeenten een cofinanciering voor de andere 50% (€27.000 per jaar -3x-). Plus een jaarlijkse bijdrage van €15.000 voor de inzet van de HAN.

De cofinanciering van de gemeente Duiven bestaat uit (over 3 jaar):

1. Inzet eigen uren voor € 101.520,- , dit is al onderdeel van de begroting;
2. Inzet opbouwwerker voor € 24.520,- , dit is al onderdeel van de begroting;
3. Materiaalkosten voor € 38.000,-, dit is geen onderdeel van de begroting;
4. Totale kosten € 163.772,-

Wij ontvangen (na goedkeuring) aan subsidie € 81.886,- Hieruit kan dan gedekt worden:

1. De kosten van de HAN ad € 15.000,-
2. De materiaalkosten ad € 38.000,-

Blijft over een restant van € 28.886.

Conclusie: alle kosten kunnen gefinancierd worden uit de subsidie van de Groene Metropool Regio – Regiodeal.

Deze financiële paragraaf is in coproductie opgesteld met de afdeling financiën.

Financieel risico:

Als een gemeente zich terugtrekt wordt de bijdrage per gemeente hoger. Zoals hiervoor aangegeven is de kans daarop klein (allen hebben al ingestemd).

Participatie en communicatie

De lokale communicatie voor de Blijfwijk gebeurt (nu nog) deels via het communicatiebureau voor de herijking Eilandplein en via de afdelingen communicatie van de kerngroepen.

Meer algemene communicatie over de Leerkring loopt via de Groene Metropool regio. Zij coördineren dit gezamenlijke project.

Uitvoering

Blijfwijk

We geven uitvoering aan de Blijfwijk via het programmaplan met bijbehorende uitvoeringsagenda. Zie bijlagen. Samengevat zijn de acties voor komende 1,5 jaar:

Doelen bij thema Gezondheid:

- Financiële gevolgen langer zelfstandig thuis wonen zijn betaalbaar
- Zorg werkt domein overstijgend aan thema langer thuis
- Wijkern is centrum van de Blijfwijk met mogelijkheid voor meer ontmoeting van verschillende doelgroepen
- Er is duidelijkheid over wat er in de wijk aan zorg & ondersteuning is en daar is één toegangsweg toe

Wat:

Gemeentelijke werkgroep starten voor langer thuis wonen en Wmo gevolgen.

Kwartiermakersgroep gezondheid, zorg en welzijn op managementniveau starten.

Werkgroep WijkKern als centrum van de wijk starten

Via Design Thinking traject 'Eén toegangsweg naar informatie en kennis' starten

Doelen bij thema Wonen:

Doel: levensloopgeschikt maken woningen, nieuwe woonvormen en toevoegen VPT-plekken (Volledig Pakket Thuis) in de wijk.

Wat:

- Verkennen nieuwbouwkans Eilandplan
- Afspraken maken over WMO inzet (Vivare en gemeente)
- Verkennen (en realiseren) woonvormen en doelgroepen
- Levensloopgeschikt maken woningen Vivare

Doelen bij thema Fysieke Ruimte::

Doel: Bij inrichting Eilandplein zijn inwoners uitgangspunt geweest.

Wat: integrale aanpak en samenwerking herinrichting en Blijfwijk.

Leerkring

We geven uitvoering aan de leerkring via het programmaplan. Samengevat:

In **2024** is het leren gericht op het nader specificeren van ambities en gewenste resultaten, inspireren en het gezamenlijk ontwerpen van het leerprogramma.

In **2025** is het leren gericht op het realiseren van waarde. Waar mogelijk worden inzichten al gevaloriseerd naar het denkkader en daarbinnen naar tools en leermodules.

Het 3^e jaar **2026** is gericht op reflecteren op waarde en borging. Dit gaat enerzijds over de inmiddels gerealiseerde resultaten, maar ook over de waarde die is ontstaan in het proces van samenwerking. Ook wordt aandacht besteed aan hoe de organisaties in de leerkring in hun eigen processen wijkaanpakken borgen.

Zie bijlage voor het gehele programma.

Bijlagen

Bijlage 1 – Aanvraag programmalijn wijk- en dorpsgericht werken (201676214) (openbaar)

Bijlage 2 – Begroting programmalijn wijk- en dorpsgericht werken (201676215) (openbaar)

Bijlage 3 – Programmaplan Blijfwijk (201677591) (openbaar)

Bijlage 4 – Uitvoeringsplan Blijfwijk 2024-2025 (201677592) (openbaar)